

Obr. 7. Přebor, k. ú. Háčov. Plán sondážního výzkumu (1976). Kresba D. Fryč.

Abb. 7. Přebor, Kataster Háčov. Plan der Sondierungsgrabung (1976). Zeichnung D. Fryč.

Smržice (okr. Prostějov)

„Nad hliníkem“, parc. č. 1182/1, 1182/2.

Kultura se šňůrovou keramikou. Kostrový hrob. Záchranný výzkum.

Ve dnech 1. února až 7. března 2019 probíhal záchranný archeologický výzkum vyvolaný akcí „Skleník Smržice II, k. ú. Smržice, okr. Prostějov“. Na ploše budoucího skleníku a obslužné komunikace (ZM ČR 1 : 10000, list 24-24-06, 311:137, 339:136, 354:117, 341:115, 337:117, 331:120, 330:136, 311:136) bylo prozkoumáno a zdokumentováno celkem 8 terénních archeologických situací. Vedle 7 sídlištních objektů souvisejících s již dříve zkoumanou rozsáhlejší osadou mladší doby bronzové až starší doby železné (Fojtík 2018) šlo především o cenný objev v podobě osamocenéhó kostrového hrobu kultury se šňůrovou keramikou (obr. 8). Tento poskytl nejen sedm keramických nádob, ale i srpovitý nástroj/závěsek z kančího klu, skvostný sekeromlat ze serpentinitu, kamennou sekerku, valoun porfyrického mikrodioritu (záměrně přinesená surovina potenciálního kamenného artefaktu) a stopy zcela rozpadnutého měděného předmětu. Skladba popsaneého hrobového inventáře, ale i torzovité pozůstatky skeletu nebožtíka na pravém boku s orientací hlavou k západu, poukazovaly na pohřeb příslušníka mužského pohlaví (cf. Peška 2013, 119, 127, 129), což potvrdila i následná antropologická analýza (pravděpodobně muž mezi 30. a 40. rokem života). Hrob byl situován na náhorních partiích táhlého terénního hřbetu západně mendipu Stráž s kótou 286,5 m. Místo

samotné poskytuje nebývale široký krajinný výhled a kontroluje tak nejen klíčové území rozšířených akumulacních rovin Romžské nivy (tedy tzv. Prostějovskou kotlinu), ale poskytuje dohlednost až na Konicko a Draňansko (tedy severovýchodní část Draňanské vrchoviny) nebo k Vyškovsku a Kroměřížsku (do Litenčické pahorkatiny a Chřibů). V katastrálním území obce Smržice, okr. Prostějov, se jedná již o druhou funerální památku lidu se šňůrovou keramikou pozdní doby kamenné (viz dětský hrob vykopaný A. Gottwaldem v trati „Záolešni na stezkách“, cf. Gottwald 1924, 68; Šebela 1999, 145–145, Pl. 105: 1–4). V tomto případně jde však o nález z kategorie zpravidla bohatě vypravených a obvykle spíše soliterních hrobů, původně snad pod navršenou mohylou, situovaných v polohách poskytujících až extrémní rozhled do otevřené krajiny (z podobných můžeme v geografické oblasti Prostějovska zmínit především lokality Dobrochov–„Předina“ a Vřesovice–„Padělky“, cf. Šebela 1999, 49, Pl. 13: 5, 6, 186: 7, 10 a týž, 168–170).

Literatura

- Fojtík, P. 2018: *Smržice 2017, „Skleníky AGRO HANÁ, k. ú. Smržice, okr. Prostějov“, č. akce 70/17*. Rkp. nálevové zprávy, č. j. 628/18. Uloženo: Archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.
- Gottwald, A. 1924: *Pravěká sídliště a pohřebiště na Prostějovsku*. Prostějov: J. F. Buček.
- Peška, J. 2013: *Morava na konci eneolitu*. Olomouc, Brno: Akademické nakladatelství CERM, s. r. o., Brno.

Šebela, L. 1999: *The Corded Ware Culture in Moravia and in the adjacent Part of Silesia (Catalogue)*. Fontes Archaeologiae Moravicae. Tomus XXIII. Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky v Brně.

Zusammenfassung

Smržice (Bez. Prostějov), „Nad hliníkem“. Parz. Nr. 1182/1, 1182/2. Schnurkeramik. Skelettgrab. Rettungsgrabung.

Pavel Fojtík

Obr. 8. Smržice, okr. Prostějov. Kostrový hrob kultury se šňůrovou keramikou. Foto P. Fojtík.

Abb. 8. Smržice, Bez. Prostějov. Skelettgrab der Schnurkeramik. Foto P. Fojtík.

Šlapanice (okr. Brno-venkov)

Ulice Brněnská pole, parc. č. 2804/263.

Kultura se šňůrovou keramikou. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

Lokalizace WGS-84 – 49.1656539N, 16.7174544E.

Během další etapy výstavby bytových domů v ulici Brněnská pole byl prozkoumán jediný hrob kultury se šňůrovou keramikou. Je součástí většího pohřebiště odkrývaného postupně od roku 2008.

Literatura

Neuvedeno.

Zusammenfassung

Šlapanice (Bez. Brno-venkov), Brněnská pole StraÙe. Schnurkeramik. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

David Parma, Petr Kos

Věžky (okr. Kroměříž)

„U hřbitova“.

Epilengyel. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: ZM ČR 1:10 000, list 24-42-15, v okolí bodu 161/252 mm od Z/J s. č.

V průběhu roku 2019 byla v souvislosti s výstavbou komunikací a inženýrských sítí pro novou zástavbu rodinných domů realizována další část záchraného archeologického výzkumu,

kteřá navazovala na stavební činnost z roku 2018 (Fojtík, Popelka 2019, 204).

Během výzkumu bylo prozkoumáno několik zahloubených sídlištních jam, které mohou být interpretovány jako hliníky, zásobnice, sloupové a blíže neurčené jámy. Na základě získaného materiálu lze říci, že se jedná o stejné epilengyelské osídlení, jaké bylo zachyceno během předešlých záchraných výzkumů.

Literatura

Fojtík, A., Popelka, M. 2019: Věžky (okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 60(1), 204.

Summary

Věžky (Kroměříž District), “U hřbitova”. Ongoing excavation of the Late Stone Age settlement triggered by the next phase of landscaping in the area of newly established private estates.

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Zlín (k. ú. Malenovice u Zlína, okr. Zlín)

„Zadní mezicestí“.

Eneolit. Sídlištní nález. Záchraný výzkum.

Bližší informace – viz Otrokovice (k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, okr. Zlín).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Zlín (Malenovice u Zlína cadastre, Zlín District), “Zadní mezicestí”. Settlement find. Rescue excavation – see the report Otrokovice (k. ú. Kvítkovice u Otrokovic, okr. Zlín).

Adam Fojtík, Miroslav Popelka

Železné (okr. Brno-venkov)

„Záhomí“.

Kultura s moravskou malovanou keramikou (stupeň II). Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – 1141197.37: 607397.96, 1141313.26:607324.67, 1141144.72:607230.75, 1141169.33:607349.28.

V průběhu celého roku 2019 pokračovali pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., v záchraných archeologických výzkumech v poloze „Záhomí“, jež byly vyvolány postupnou výstavbou rodinných domů (srov. Přichystal 2019). Nově bylo dokumentováno porušení dalších 10 zahloubených sídlištních objektů, které je možné na základě získaného materiálu opět datovat do II. stupně kultury s moravskou malovanou keramikou.

Literatura

Přichystal, M. 2019: Železné (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 60(1), 204.

Zusammenfassung

Železné (Bez. Brno-venkov), „Záhomí“. Mährisch Bemaltkeramische Kultur (Stufe II). Siedlung. Rettungsgrabung.

Michal Přichystal